

Prečo treba v Lamači nové druhy stromov?

TÉMA

Kontrola Slovenskej inšpekcie životného prostredia (ďalej len SIŽP) v dňoch 25. 8., 25. 10. 2017 a 7. 5. 2018 nariadila MČ Lamač odstrániť zistené nedostatky, ktoré sa týkali prítomnosti invázných druhov drevín na území MČ. SIŽP nariadila MČ Lamač postupné odstránenie týchto drevín v termíne do 31. 12. 2023.

MČ Bratislava Lamač, v súlade s nariadením SIŽP, ako aj v súlade s §3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z.z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, plánuje postupne tieto stromy odstrániť a **nahradiť novými vhodnejšími druhmi.**

V rámci prvej etapy, s ktorou sa začne v období vegetačného pokoja, sa začnú postupne odstraňovať stromy druhu Javorovec jaseňolistý rastúce na Studenohorskej ulici. Pôjde predovšetkým o samičie jedince a **stromy, ktoré sú nejakým spôsobom nebezpečné; to znamená poškodené, nebezpečne naklonené nad komunikáciu a pod.**

Vážení Lamačania, prosíme vás o akceptovanie tohto zásahu a zároveň vás upozorňujeme, že MČ Lamač postupuje len v súlade s tým, čo jej ukladá zákon. Iné druhy drevín v rámci tejto aktivity nebudú dotknuté. MČ Lamač je zásadne proti akémukoľvek neoprávnenému zásahu do vzrastlej stromovej vegetácie a je za zachovanie štatútu

„zelenej mestskej časti“.

Na Studenohorskej ulici bude preto zabezpečená náhradná výsadba. O jej priebehu a detailoch vás budeme priebežne informovať. Naším cieľom je zabezpečiť vhodné druhy drevín a samotnú výsadbu realizovať v ideálnom prípade súbežne s výrubom, rešpektujúc požiadavky na samotnú výsadbu stromov. Náhradná výsadba za vyrúbané invázne dreviny na Studenohorskej ulici bola uložená rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva SR ako náhrada za realizovaný výrub v areáli nemocnice Rázsochy. V rámci náhradnej výsadby by išlo primárne o druh *Pyrus calleryana* „CHANTICLEER“ (Okrasná hruška). Tento druh bol odporúčaný aj spracovateľom dendrologického posudku. Svojimi funkciami bude plniť významnú úlohu rešpektujúcu nároky klimatických zmien. Jeho výzor príjemne oživí vzhľad ulice v každom ročnom období.

Pokračovanie na 2. strane

Hruška okrasná

Invázne dreviny na území MČ Lamač

TÉMA

Dokončenie z 1. strany

Čo sú invázne dreviny?

Invázne dreviny sú nepôvodné druhy drevín, ktoré sa agresívne šíria, a teda ohrozujú pôvodné dreviny na Slovensku. Tie sa na územie Slovenska dostali následkom zámerného rozširovania pre hospodárske, okrasné, prípadne experimentálne účely. Vo voľnej prírode sa však správajú invázne, a tým redukujú pôvodnú biodiverzitu.

Medzi najznámejšie invázne dreviny vyskytujúce sa aj na území MČ Lamač patria:

Pajaseň žliazkatý (*Ailanthus Altissima*)

Tento dekoratívny strom vysoký 20 až 25 m pochádza pôvodne z Číny a do Európy bol privezený v polovici osemdesiateho storočia. Na Slovensku sa vyskytuje v južnejších oblastiach. Má veľké, nepárne perovito zložené listy a oranžové konáre. Súkvetia vo forme vrcholových metlín kvitnú v júni až v auguste. Pajaseň je veľmi odolný vďaka tolerancii voči suchu, presolenej pôde, znečistenému ovzdušiu a málo výživným pôdam, vytvára veľké množstvo semien, a preto sa rýchlo šíri. Jeho korene vylučujú látku, ktorá redukuje rozkoreňovanie konkurenčných druhov. Šíri sa hlavne z veľkých miest a sídiel, kde vytvára monokultúrne spoločenstvá.

Javorovec jaseňolistý (*Negundo Aceroides Moench*)

Jeho pôvodným domovom je Severná Amerika a do Európy bol privezený koncom 17. storočia ako okrasná drevina. Široká koruna dosahuje výšku 20 m. Má protistojné nepárne perovito zložené listy a žltozelené kvety. Je nenáročný na obsah živín v pôde, odolný voči mrazom, znečistenému prostrediu, a preto sa často vysádzal v parkoch. Vo voľnej prírode je nebezpečný pre vegetáciu v okolí vodných tokov a lužných lesov.

Na území MČ Lamač sa hojnejšie vyskytuje práve druh Javorovec jaseňolistý, ktorý bol vysadený počas akcie „Z“ najmä pozdĺž celej Studenohorskej ulice. Iba na Studenohorskej ulici sa nachádza 97 jedincov tohto druhu; z toho 53 samčích jedincov a 44 samičích.

Veronika Hagovská,
Marek Poláš

Pajaseň žliazkatý

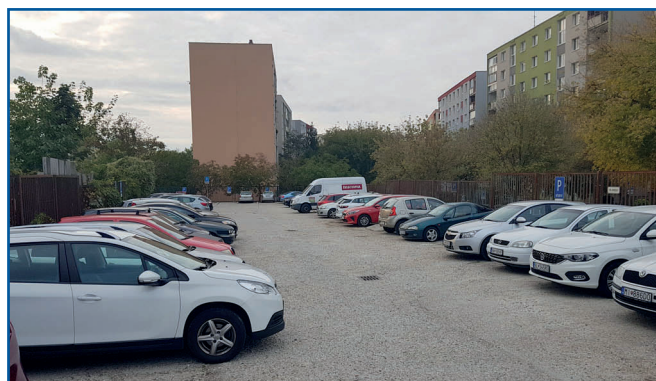
Javorovec jaseňolistý

Oprava - poplatky za parkovanie

V minulom čísle časopisu Lamačan č. 10/2019 sme chybné uviedli, že žiadatelia, ktorí sú držiteľmi preukazu ZŤP alebo ZŤP-S spolu s vydaným parkovacím preukazom, platia polovičné sadzby s výnimkou manipulačného poplatku 20 EUR, ktorý platia tiež v plnej výške. Stále platí, že držiteľia preukazu ZŤP alebo ZŤP-S spolu s vydaným parkovacím preukazom majú vyhradené parkovanie bez poplatku a platia polovičné sadzby z nových poplatkov,

o ktorých sme informovali v minulom čísle Lamačana.

Zároveň ešte raz upozorňujeme, že každý, kto o predĺženie zmluvy na parkovanie nepožiadá, môže o toto miesto prísť. Zmluvy na prenájom parkovacích miest sa budú opäť uzatvárať na jeden kalendárny rok, a to do 31. 12. 2020. O predĺženie parkovacej zmluvy treba preto požiadať najneskôr mesiac pred ukončením zmluvy, pri zmluvách uzatvorených do konca tohto roka, je to potrebné urobiť do 30. 11. 2019. **kl**

Pavol Čech: „Parkovacia politika nemôže mať likvidačné ceny“

ROZHOVOR

Veterinár Pavol Čech je poslanec miestneho zastupiteľstva už štvrté volebné obdobie. Ženatý otec dvoch detí zdedil lásku k zvieratám od svojho otca, ktorý bol predseda JRD. „Radšej ako do školy som ako malý chodil ku koňom,“ usmieva sa Pavol Čech, ktorý žije v našej štvrti niekoľko desiatok rokov. Keď sa práve nenachádza v práci, nájdete ho na bicykli či, ako správneho vodáka, na malom člne na Dunaji, kde s obľubou relaxuje.

Prečo ste sa dali zlákať komunálnou politikou?

Mám veľmi rád túto mestskú časť, je na okraji Bratislavy, najviac zalesnená, s najmenším počtom obyvateľov, najkrajším reliéfom sídliska. Dotyk s prírodou, ktorý zasahuje do Lamača, je úžasný. Od začiatku bolo mojou túžbou túto prírodu a lesnatosť zachovať napriek všetkým urbanistickým snahám, ktoré tu boli. Mojim krédom vždy bolo nechať sídlisko v takmer pôvodnom stave a rozširovať ho smerom k plochám, ktoré vtedy boli aktuálne, ako napríklad Bory.

Podarilo sa?

Čiastočne áno. Nebol som veľmi šťastný, že sa zastavala lúka oproti cintorínu. S kolegami sme proti tomu veľmi bojovali, no nepodarilo sa. Veľmi hrdý som na to, že som bol v minulom volebnom období jedným z hlavných aktérov, ktorý zastavil plánovanú revitalizáciu Malokarpatského námestia. Ostro som sa postavil proti plánu vystavať rohový činžiak na mieste dnešnej BVS pri pošte. Plánovalo sa nadstaviť kino, predĺžiť ho po zdravotné stredisko, čím by sa námestie uzavrelo do betónového kotla. Toto je vec, ktorú mi nikto nezoberie.

Kedy ste sa cítili byť najužitočnejší počas vášho výkonu funkcie poslanca?

Moje najproduktívnejšie obdobie bolo určite za starostky Olgy Keltosovej, keď sme spolu s Martou Janyškovou a Radom Olekšákom urobili najviac investičných akcií – opravili sa všetky ihriská, kúpila sa

nová budova pre miestny úrad, postavili sa nové športoviská, otvoril sa zimný štadión, dokonca sme boli blízko realizácie nového cyklistického štadióna. S kolegami sa mi podarilo otvoriť kynologický klub, ktorý veľmi dobre funguje doteraz, urobili sme denný záchytný stacionár pre zatúlaných psov, venčoviská, zaviedli sme evanjelické bohoslužby.

Kedy ste sa cítili, naopak, celkom bezmocný?

Keďže nemáme v zastupiteľstve v súčasnosti s kolegom Olekšákom väčšinou, nevieme presadiť či zapracovať do priorit naše nápady a návrhy. Preto na zastupiteľstvo chodím dozorovať či dávať do pozornosti problémy novým kolegom. Sčasti sa mi to trošku darí, inokedy zas menej. No nie sme tými hlavnými hráčmi. Chýba nám jediný hlas.

Trúfnete si aj na porovnanie lamačských starostov?

Zažil som štyroch starostov, no zopakujem, že najlepšie sa nám pracovalo s Oľgou Keltosovou. Nechcem hodnotiť prácu iných, no tým že som vyzdvihol práve ju, je povedané všetko.

Čo je najpálčivejší problém Lamača, ktorý by ste rád vyriešili?

Rád by som dotiahol parkovaciú politiku, ktorá rezonuje. Počkáme si na

výstup z mesta. Vždy som bol zástancom toho, aby ceny neboli likvidačné.

Teraz sú?

Návrh, ktorý som videl, som jednoznačne odmietol. Skutočnosť, že by sa za tretie auto malo platiť pomaly 500 eur, je katastrofálny výsmech. Budem dohliadať, aby sa do toho vniesol systém, poriadok, ale za ľudové ceny a nie, aby si niekto urobil parkovací biznis. Proti tomu budem vždy bojovať. Rád by som tiež videl parkovací dom vsunutý do zeme. Predstavte si jeden malý vjazd a hore by mohli byť stromy. Pozemky na to máme. Okrem toho, už štyri volebné obdobia bojujem za kultúrny stánok pre Lamač. Podľa posledných vyjadrení by mohol vzniknúť pred školou, smerom na zastávku Podháj, na betónovom priestore. Uvidíme.

Ste veterinár. Ako vnímate situáciu so psami v našej mestskej časti. Lamačanon trápia nesprátni psičkári, ktorí si po svojich miláčikoch ani neupracujú.

Rád by som poznamenal, že nepoznám na svete lepšie antidepresívum, ako je pes. Ľudia, ktorí na starobu prišli o blízkeho človeka a zostali sami, by skončili veľmi zle, keby nebolo tohto živého tvora, ktorý ich drží nad vodou. Pracoval som s veľmi dobrou myšlienkou, ktorá na Západe funguje už dávno. Navrhol som, aby sa urobila databáza DNA z trusu všetkých psov prihlásených v Lamači. Napríklad v Anglicku – pokiaľ ide človek na to určený na kontrolu, nájde exkrement a pošle ho do databázy DNA – dotyčnému majiteľovi príde pokuta vo výške 400 – 500 libier.

Je to však v našich podmienkach reálne?

Myslím, že všetko je reálne, treba mať len tých správnych ľudí a chcieť. Dal som návrh komisii, aby úrad oslovil SAV, koľko by stál DNA z trusu. Verte, že týmto krokom by sa utvoril obrovský poriadok.

TEXT A FOTO MARÍNA GORGHETTO

Predstavujeme oddelenia miestneho úradu

Kultúrne podujatia v Lamači, ktoré sa uskutočňujú každý mesiac a niekedy je ich aj viac, sú pravdepodobne najviditeľnejšími aktivitami pre obyvateľov Lamača. Referát kultúry a komunikácie MÚ BA-Lamač patrí v organizačnej štruktúre miestneho úradu priamo pod prednostu Miestneho úradu BA-Lamač.

Zastrešuje aktivity pre deti – divadielka, Deň detí a pod., ale aj aktivity pre všetky vekové kategórie – zábavy, Rozálske hody, Bitka pri Lamači, Lamačský kríglfest, Lamačská vínná cesta a pod., pre seniorov – mesiac úcty k starším, zájazdy pre seniorov a iné. Toto oddelenie zastrešuje aj krátkodobý prenájom nehnuteľného majetku MČ – ako kino a Spoločenské centrum na Malokarpatskom námestí, či poskytovanie dotácií z rozpočtu MČ OZ a klubom pôsobiacim v Lamači.

Rodená Lamačanka Mária Šimončíčová je služobne najstaršou v tomto oddelení. **„V oblasti kultúry v MÚ BA-Lamač pracujem už od roku 2011, keď som prevzala dlhoročnú štafetu po Blanke Veselej,“** vysvetľuje. **„Predtým som pracovala v TV Markíza a celoživotne sa venujem kultúre, najmä folklórnemu tancu a spevu, v Lamači som viedla aj detský folklórny súbor Rozálka v rokoch 2008-2013. Žiaľ, skĺbiť pracovné povinnosti, rodinu a ešte aj tento súbor nebolo možné a mrzí ma, že v roku 2013 súbor zanikol.“** Mária je dušou všetkých lamačských podujatí, pripravuje plán všetkých aktivít na celý rok a je tajomníčkou komisie školstva, kultúry a športu, kde sa o všetkých lamačských aktivitách rozhoduje. Je toho veľa po celý rok, ale samozrejme, najťažšie na organizáciu sú lamačské Rozálske hody, čo je 3-dňový kolotoč s množstvom organizačnej práce pred a aj počas nich, prípravy sa začínajú už na začiatku mája oslovovaním sponzorov, či zasielaním žiadostí o dotá-

cie. Následne navrhuje kultúrny program, rieši technicko-organizačné zabezpečenie hodov, oslovuje stánkarov, pripravuje plagáty, letáky, pozvánky, zabezpečuje zdravotnú službu okrem ďalšieho množstva vecí, ktoré si bežný návštevník hodov ani neuvedomí a nevšimne. Tento rok v snahe o ochranu nášho životného prostredia nám pribudlo aj zavedenie vratných pohárov, čím sme sa snažili minimalizovať plastový riad a triediť odpad.

Medzi ďalšie veľké podujatia patrí rekonštrukcia Bitky pri Lamači, ktorá si vyžaduje tiež niekoľkokomesačnú prípravu na organizáciu. (Viac sa o tomto podujatí dozviete na dvojstrane č. 6 a 7 tohto čísla Lamačana).

Propagácia

Okrem organizácie podujatí, ktoré rieši referát kultúry medzi činnosti patrí aj monitorovanie a v prípade potreby aj koordinovanie podujatí organizovaných rôznymi kultúrnymi, záujmovými, voľnočasovými a vzdelávacími organizáciami v MČ Bratislava-Lamač. Tiež zabezpečuje administratívnu činnosť súvisiacu s autorskými poplatkami (SOZA) za kultúrne a vzdelávacie podujatia, ako aj ohlasovaciu povinnosť kultúrnych, voľnočasových a vzdelávacích podujatí orgánom štátnej správy a samosprávy.

Referát kultúry a komunikácie má na starosti aj zabezpečovanie propagácie MČ, návrhy a následnú realizáciu propagačných predmetov a knižných publikácií, spolupracuje a pripravuje podklady pre kronikára MČ, zabezpečuje pravidelnú aktualizáciu webovej a facebookovej stránky MČ Bratislava-Lamač a propagáciu MČ Bratislava-Lamač, zabezpečuje pravidelné hlásenie v miestnom bezdrôtovom rozhlase.

Knižnica

Ďalším pracovníkom tohto oddelenia je Ondrej Polák, ktorý pracuje v Miestnej knižnici Lamač. Na jej teraj-

Mária Šimončíčová

šom mieste na Heyrovského ulici č. 2, na 1. poschodí bola slávnostne otvorená v marci 2016. Miestna knižnica v Lamači má vo svojom fonde vyše 9 000 titulov, z toho najväčší podiel tvorí beletria pre deti a dospelých a náučná literatúra. V roku 2018 bol knižničný fond rozšírený o takmer 70 nových titulov, ktoré boli zakúpené na základe záujmu a dopytu čitateľov. Pre návštevníkov knižnice sú k dispozícii dva počítače s možnosťou pripojenia na internet, ktoré sú zriadené v samostatnej miestnosti. MČ BA-Lamač v mesiacoch október až apríl pokračuje v pravidelných „Čítaníčkach“, v miestnej knižnici a sú určené pre lamačské materské školy a I. stupeň základnej školy.

Komunikácia

Dôležitou a veľmi významnou časťou referátu je aj komunikácia, ktorá zahŕňa oficiálnu webovú stránku www.lamac.sk, lamačskú facebookovú stránku a pravidelný mesačník o živote v Lamači Lamačan. Webová stránka mestskej časti je prvým kontaktom a miestom, kde sa obyvatelia Lamača, ale aj iných mestských častí dozvedia všetky dôležité skutočnosti o fungovaní úradu, úradné hodiny, organizačnú štruktúru, ale aj informácie z rokovaní miestneho zastupiteľstva, schválené všeobecno-záväzné nariadenia, či informácie o pripravovaných akciách a podujatiach v našej mestskej časti. Stránka je priamo prepojená aj s oficiálnou facebookovou stránkou Lamača, kde sú tiež informácie o podujatiach a fotografie z usku-

Predstavujeme oddelenia miestneho úradu

Katarína Lepiešová

Marína Gorghetto

točených podujatí.

„Vieme, že naša facebooková stránka má svoje rezervy a nevyužíva naplno svoj potenciál,“ hovorí prednostka MČ Michaela Kóvári-Mrázová. **„Našou snahou je, aby sa stala dynamickejšou, aby nielen informovala, ale odpovedala aj na otázky a pripomienky od občanov. A práve nová organizačná štruktúra od 1. 8. 2019 by mala zabezpečiť, že aj FB stránka Lamača bude aktívnejšia.“**

Do komunikačného tímu miestneho úradu patria aj dve redaktorky časopisu

Lamačan – Katarína Lepiešová a Marína Gorghetto. **„Redaktorkou Lamačana som bola už v rokoch 2009 – 2014 a opäť som sa po piatich rokoch vrátila. Verím, že Lamačan prináša obyvateľom našej mestskej časti zaujímavé informácie a pohľad na veci, ktoré sa okolo nás dejú,“** hovorí K. Lepiešová. **„Radi privítame aj názory občanov, či tipy na zaujímavých ľudí a témy, ktorým sa môžeme v Lamačanovi venovať.“**

V Lamači žije vyše 20 rokov, bola aktívnou členkou materského centra Obláčik, neskôr 4 roky členkou Komisie

školy a športu MČ BA-Lamač, ako aj členkou Rady rodičov aj Rady školy.

Marína Gorghetto je dlhoročná novinárka so skúsenosťami z obľúbených týždenníkov, mesačníkov, webov či televízie Markíza. **„Žurnalistike sa profesijne venujem už takmer dvadsať rokov, no o vôňi čerstvo vytlačných novín som snívala doslova od detstva. Mojou parketou sú rozhovory so zaujímavými ľuďmi a reportáže,“** vysvetľuje M. Gorghetto. Rodená Lamačanka

žila a pracovala v Španielsku a tri roky strávila v Indonézii, kde prednášala na jednej z najväčších javských univerzít žurnalistiku. Milovníčka kapučína a špagiet sa v súčasnosti naplno venuje dcérke, ako aj rodinnému centru Obláčik, ktorého je predsedníčkou. **„Do Lamačana by som chcela priniesť témy, ktoré tešia aj trápia obyvateľov našej mestskej časti, články písané ľahkým perom či rozhovory, ktoré budú čitatelia radi čítať,“** dodáva. Pod palcom má aj digitálnu komunikáciu oficiálnej stránky Lamača.

Katarína Lepiešová

Kino pre našich seniorov

Pre našich seniorov mestská časť BA-Lamač pravidelne organizuje rôzne podujatia. V októbri – mesiaci úcty k starším okrem lamačskej vínnej cesty a vernisáže fotografií víťazov lamačského fotomaratónu to bolo aj špeciálne premietanie českého filmu *Léto s džentlmenem* v hlavnej úlohe s Jaromírom Hanzlíkom práve pre našich seniorov. Atmosféra a ročné obdobie nás vrátili do predchádzajúcich letných mesiacov a dej filmu zase tam, že užívať si život je možné v každom veku, len treba mať chuť a odhodlanie. Na úvod sa prítomným prihovril starosta našej MČ Lukáš Baňacký a aj v mene mestského poslanca Igora Polakoviča a miestneho poslanca Radoslava Olekšáka zdôraznil, že Lamač si váži svojich občanov, seniorov osobitne a snaží sa ich jeseň života spríjemniť. Na záver nechýbalo malé občerstvenie a pohár dobrého vína. *kl*

Z histórie Bitky pri Lamači a čo jej predchádzalo

HISTÓRIA

Bitka pri Lamači 22. júla 1866 bola súčasťou prusko-rakúskej vojny, ktorej priamou zámienkou bol spor o správu Šlezvicka a Holštajnska, teda území, ktoré oba súperiace štáty dobyli spoločne ako zástupcovia Nemeckého spolku vo vojne proti Dánsku v roku 1864.

Rakúsko chcelo dať „svoju“ Holštajnsku relatívnu samostatnosť, čo však zásadne odmietol pruský „železný“ kancelár Otto von Bismarck. Pruské vojská obsadili na začiatku júna 1866 Holštajnsko aj napriek protestom rakúskej vlády na Spolkovom sneme vo Frankfurte nad Mohanom. Na stranu habsburskej monarchie sa postavilo nemecké kráľovstvo Sasko, Bavorsko, Hanoversko, Hesensko, Badensko a Württembersko. Proti nim Prusko získalo ako spojenca Taliansko, čím donútilo Rakúsko bojovať na dvoch frontoch, nehľadiac na to, že si vďaka svojej diplomacii zabezpečilo neutralitu Ruska, Francúzska i Anglicka.

V tom čase už bol pripravený dôkladný operačný plán na napadnutie rakúskych krajín. Po úplnom ochladení vzájomných vzťahov vtrhli v noci z 15. na 16. júna 1866 pruské vojská do Saska a Hanoverska. Saský kráľovský dvor so svojím armádnym zborom ustúpil do Čiech, ktoré sa stali ďalším cieľom pruskej armády, kde sa mali ich tri oddelené pochodujúce armády stretnúť v rozhodujúcej bitke niekde v okolí Jičína.

Armáda rakúskeho cisára Františka Jozefa I. sa sústreďovala najprv v okolí pevnosti Olomouc, avšak 17. júna 1866 sa začala presúvať do severovýchodných Čiech k Hradcu Králové, 3. júla 1866 bola pri Hradci Králové rozhodujúca bitka prusko-rakúskej vojny. V ranných hodinách začal 1. pruský armádný zbor útok, popoludní nastúpila do boja 2. pruská armáda korunného princa, ktorá zvrátila pomer síl. Po zhodnotení kritickej situácie na všetkých častiach bojiska vydal poľný zbrojmajster Benedek rozkaz na ústup.

Prehraná bitka pri Hradci Králové znamenala zničenie morálnej sily rakúskej severnej armády a rozhodla o osude celej vojny. Celkové straty Rakúšanov pri

Die Nachricht vom Abbruch des Waffenstillstandes während des Gefechtes bei Blumenthal den 22. Juli 1866

Hradci Králové boli 1 313 dôstojníkov, 41 499 mužov, 6 010 koní, 187 diel. Sasi mali straty 53 dôstojníkov a 1 446 mužov. Prusi v boji stratili 373 dôstojníkov, 12 605 mužov a 4 892 koní. Útočiaca pruská armáda prenasledovala časť porazených rakúskych jednotiek pozdĺž rieky Moravy a 19. júla obsadila Malacky a za dva dni Stupavu. Prusi sa chystali dobyť Bratislavu, dôležité strategické miesto, čím by si posilnili pozície v prípadnom útoku na Viedeň.

Rakúske jednotky vytvorili pred Bratislavou mohutný obranný val, rozprestierajúci sa od návršia Hrubá Pleš až po svahy Devínskej Kobyly. Silné delostrelectvo zostavili pri Lamači a Dúbravke, aby chránilo prístupové cesty od Stupavy.

22. júla 1866 stál rakúsky II. armádný zbor pod velením generála jazdy grófa Thun-Hohensteina na výšinách pri Lamači – Blumenthal. V ranných hodinách vyslal plukovník Mondel do nížín k Novej Vsi a Bystrici predvoj hulánskeho pluku na prieskum terénu. K väčším bojom došlo pri moste vedúcemu k stanici, kde najprv jeden rakúsky prápor pešieho pluku bránil výšiny proti časti pruského 71. pešieho pluku. Zvyšok 71. pluku bol postavený na vrchu Kamzík. V strede bojového poľa sa odohrával najmä delostrelecký súboj rakúskych a pruských batérií.

Okolo 10. hodiny dorazil na bojisko pruský generálmajor Bose zo 6. práporu 15. pešej divízie, aby vpadol do chrbta Mondelovej brigáde z X. armádneho zboru podmaršálka Gablenzeho. O 10,30 h vydal veliteľ II. armádneho zboru generál Thun-Hohenstein rozkaz k protiútokom pešiemu pluku č. 64. V tom čase však veliteľ II. zboru dostal telegram od vrch-

ného veliteľa rakúskej armády arcivojvodu Albrechta o obmedzenom prímerí. Boj však bol v plnom prúde a trval až do 13. hodiny. Parlamentári to v členitom teréne nemali ľahké. Okolo 12. hodiny sa rozhorel boj na úpäti Kamzika, kam postupoval s brigádou generálmajora Henriqueza plukovník Schütte. 27. peší pluk útočil proti nepriateľovi podporovaný III. práporom pešieho pluku č. 40. Na pravom krídle postupoval jeden prápor pešieho pluku č. 69 vinicami priamo proti

výšinám. Postup nepriateľa k stanici bol nakoniec zastavený a rakúske jednotky zaujali výhodné postavenie. Prusi ale zostali v Mlynskej doline. Pred rozhodujúcim útokom Prusov tak Bratislavu zachránil začiatok prímeria uzavretého v Mikulove.

Rakúske straty v bitke pri Lamači boli 18 dôstojníkov, 451 mužov a 57 koní. Prusi stratili 8 dôstojníkov, 199 mužov a 59 koní. Každé tretie zranenie spôsobovalo vojakom trvalé následky. Rakúskych ranených bolo viac, pruské zranenia však boli horšie – rakúske guľky sa v tele po zásahu deformovali. Prusi už na rozdiel od Rakúšanov boli v tom čase signatármi ženevskej konvencie o Červenom kríži.

Dňa 26. júla 1866 bolo na zámku v Mikulove podpísané prímerie a o mesiac neskôr, 23. augusta podpísali zástupcovia oboch znepriatelených strán mierovú zmluvu v Prahe. Tým sa skončila sedemtyždňová vojna, avšak okupácia českých krajín trvala až do septembra 1866. Mierovou zmluvou stratila Rakúska monarchia Holštajnsko, Lombardiu a Benátky. Nemecký spolok bol v troskách a pruský kráľ Viliam I. založil tzv. Severonemecký spolok a v roku 1868 k nemu fakticky pripojil aj tzv. Juhonemecký spolok. Definitívne zjednotenie nemeckých štátov nastalo v roku 1871, keď Prusko porazilo Francúzsko. Tak bola nastúpená cesta k prvej svetovej vojne, v ktorej sa úplne zásadným spôsobom zmenilo usporiadanie štátov v Európe.

Podľa knihy Bitka pri Lamači
Katarína Lepiešová

Bitka pri Lamači si pripomenula už 153. výročie

AKCIE

Naša mestská časť si už šiesty rok pripomína historickú Bitku pri Lamači, ktorá bola v júli 1866 súčasťou ukončenia prusko-rakúskej vojny.

S myšlienku rekonštrukcie tejto významnej súčasti našej histórie prišiel Tomáš Achs z Občianskeho združenia B-S 13/Stoh. V spolupráci s mestskou časťou Bratislava-Lamač už niekoľko rokov organizuje rekonštrukciu Bitky pri Lamači ako spomienku na významnú historickú udalosť v dejinách Bratislavy a Slovenska. Tento rok sme si rekonštrukciou tejto bitky na lúke pri bratislavskom krematóriu pripomenuli jej 153. výročie. Druhý októbrový víkend už od ranných hodín mohli návštevníci tohto podujatia spoznávať jednotlivé armády a život vo vojenských táboroch. „Každý rok sa snažíme v rámci sprievodných programov prísť s niečím novým z daného obdobia. V minulosti to boli: prehliadka dobových kostýmov, šablónový dôstojnícky duel, či pištoľový súboj podľa anglických pravidiel. V tomto roku sme pre návštevníkov pripravili prednášku o vojenských zraneniach a dobovej

medicíny a prednášku o vojenských trestoch a justícii. Účastníci si mali možnosť vyskúšať mučiace nástroje aj na vlastnej koži,“ vysvetľuje Tomáš Achs.

Tento rok lúka pri Lamači hostila vyše 130 pešiakov a delostrelcov a 22 jazdcov vojakov z Maďarska, Česka, Poľska, či Rakúska. Medzi 43 Slovákami, z ktorých bola vytvorená pruská pechota, boli aj ôsmi Lamačania.

Samotná rekonštrukcia bitky sa začala o 14. hodine za účasti starostov z MČ BA-Lamač Lukáša Baňackého, z MČ Záhorská Bystrica Jozefa Krúpu a Starého Mesta Zuzany Aufrichtovej. Celé popoludnie patrilo sprievodným podujatiam – výcviku husárskej

jazdy, komentovaným ukázkam vojakov historických jednotiek (pruská, rakúska, saská pechota a delostrelectvo) a už spomenutým prednáškam. Pre detských návštevníkov bola tento rok pripravená malá detská bitka. Deti sa rozdelili do dvoch armád a bojovali medzi sebou penovými šablami a papierovými granátmi, z čoho mali veľkú radosť. Súčasťou sobotného popoludnia bol aj krst novej knihy „Bitka pri Lamači“ od Juraja Hradského, ktorý sa lamačskej histórii venuje už dlhé roky. Vo večerných hodinách bola pre divákov pripravená bojová scéna z nočných bojov doplnená o pyrotechnické efekty. V priestore bojiska sa nachádzala drevená horáreň (pomáhala ju stavať pracovná čata MČ BA-Lamač), ktorá počas týchto nočných bojov delostreleckým útokom bola zapálená a dopĺňala tým celkovú atmosféru.

„Každoročne sa zúčastňujeme na tomto podujatí, ktoré je pre nás a naše deti hodinou dejepisu naživo,“ povedal návštevník podujatia Pavol K.

Zaujímavosťou tohtoročného vyvrcholenia pietneho aktu bol vstup pruskej a rakúskej pechoty v závere detskej omše do kostola sv. Margity, kde ich privítal správca lamačskej farnosti Leonard Pawlak. Po požehnaní oboch armád sa utvoril sprievod a všetci prítomní vyšli pred kostol k pomníku prusko-rakúskej vojny, kde sa uskutočnil samotný pietny akt. V závere sa prítomným prihovril spoluorganizátor podujatia Tomáš Achs, ktorý sa poďakoval všetkým účinkujúcim, na tejto dvojďnovej rekonštrukcii Bitky pri Lamači. Tá ovplyvnila nielen dejiny Lamača, Bratislavy a celého Slovenska, ale aj Európy.

„Bitka pri Lamači je dôkazom nezmyselnosti vojenského riešenia sporov a konfliktov, ktorých obeťami sa v konečnom dôsledku stávajú nielen

mladí muži, vojaci, ale aj tí nezainteresovaní, civilné obyvateľstvo, ženy, deti, starí ľudia,“ zdôraznil starosta MČ BA-Lamač Lukáš Baňacký a spolu s Tomášom Achsom položili k pomníku vence.

Zorganizovanie takéhoto podujatia si vyžaduje nemalé finančné prostriedky. Najväčšou položkou je úhrada nákladov spojených s prepravou zahraničných účastníkov, ktorí musia na Slovensko prepraviť špeciálne vycvičené kone a ťažké delostrelectvo. Ďalšími položkami sú ubytovanie, strava nielen pre účinkujúcich, ale aj kone, pušný prach, pyrotechnické efekty, osvetlenie, ozvučenie a veľa ďalších vecí, bez ktorých nie je možné takéto podujatie zorganizovať. Z rozpočtu MČ BA-Lamač je hradená iba časť týchto nákladov. Najväčšiu časť finančných prostriedkov zabezpečuje OZ B-S 13/Stoh, ktoré ich získava od sponzorov, z dotácií, ale aj od dobrovoľných prispievateľov.

Aj toto lamačské popoludnie pokračovalo v duchu ekológie, všetci účinkujúci používali pri občerstvení svoje riady, príbory a poháre, čo znamená, že sa neprodukoval takmer žiaden odpad. Návštevníci Bitky pri Lamači sa mohli občerstviť v stánkoch s rýchlym občerstvením, zakúpiť si spomienkový predmet – vojačika, či kožený náramok, privesok alebo aj novú knihu.

Ďakujeme: Divadlu Havran a Lenke Rebrovej, SHŠ URSUS, členom pruskej pechoty, ktorí prišli na podujatie bez nároku na odmenu, hasičom, záchranárom, štátnej a mestskej polícii, všetkým známym, priateľom a podporovateľom tohto podujatia.

Ak ste túto rekonštrukciu ešte nevideli, pripájame zopár zaujímavých obrázkov, ale určite vám odporúčame, aby ste si na budúci rok urobili čas, stojí to za to.

Katarína Lepiešová

Vínna cesta predstavila burčiaky i mladé vína

AKCIE

O chutnávka kvalitných odrôdových vín z Malokarpatskej oblasti v rámci tretieho ročníka Lamačskej vínnej cesty spríjemnila Lamačanom jesenný večer koncom októbra. V megastane, ktorý sa tiahol od foyer kina takmer celou plochou hornej časti námestia, sa zišli vinári, ktorí nalievali burčiaky a mladé vína až do neskorej noci.

Mestská časť úspešne pokračuje v nastúpenej ekologickej ceste a po Rozálskych hodoch bez plastu sa aj na tomto podujatí nalievalo do vratných štýlových sklenených pohárov. Stánky s občerstvením používali poháre z bioplastu. K dispozícii boli aj plynové ohrievače, ktoré účinne zadržovali teplo a stánky s občerstvením pred stanom.

Prví návštevníci sa začali trúsiť už na začiatku obľúbenej akcie a priestor sa čoskoro zaplnil množstvom degustátorov. „Ťažko povedať, ktoré víno má najväčší úspech. Každé víno je totiž dobré, treba ho len vedieť piť, vychutnať si ho a musí byť aj kvalitne vyrobené. Inak, z tohtoročnej úrody bude veľmi dobré víno,“ predpovedal vinár z Vína Hugo z Chorvátskeho Grobu, ktorý na našu vínnu cestu prišiel predávať už tretí raz.

Do rytmu hrala ľudová hudba folklórneho súboru Devín, ktorej pri známych ľudovkách zdatne sekundovali spevchytiví Lamačania. „Hrávame všetko, od klasických pesničiek, ktoré všetci poznajú až po tradičnejšie ľudovejšie veci. Od

orchestrálnych až po spevavé, nech si zaspievajú aj ľudia. Najžiadanejšie sú vždy hit ako Macejko, Nepi Jano, nepi vodu či Tota Helpa. Lamačania sú výborné publikum, je vidieť, že sa tešia, že sme tu,“ usmievala sa spokojne sympatická speváčka v kroji.

Na námestí pribudnú stromy

Mnohí Lamačania sa čudovali, keď videli deň pred akciou robotníkov vyberať dlažbu. Túto dlažbu by nebolo jednoduché vypáčiť, keďže ide o bezšpárový dorazový systém, a poškodila by sa aj dlažba naokolo. Preto sa kompetentní rozhodli prevrtať ju zvisle. „Uložili sme do nej kotviace body, ktoré tam už zostanú nastálo a budú sa využívať vždy pri použití tejto konštrukcie. Sú na

nich záslepky, ktoré sa jednoduchým spôsobom vyťahujú a do podlažia sa bude dať zachytiť celý stan. Počas prác na 27 vrtacích bodoch sa pokazilo šesť kociek, ktoré sme nahradili novými,“ vysvetľuje starosta Lukáš Baňacký, ktorý s nápadom megastanu prišiel.

Osadenie obrieho stanu však nie je jedinou zmenou v hornej časti námestia. Mnoho obyvateľov túži po zeleni, ktorá padne vhod obzvlášť počas letných horúčav. Dobrou správou je, že projekt výsadby stromov úspešne prešiel pripomienkovaním komisií a v polovici októbra sa ukončilo verejné obstarávanie, z ktorého vzišiel víťaz. Realizácia sa uskutoční čoskoro.

Marína Gorghetto

Megastan mal premiéru

Na Lamačskej vínnej ceste mal svoju premiéru megastan, ktorý sme si požičali od susedov zo Záhorskej Bystrice, keďže presne splňal rozmerové požiadavky 10 x 30 m. Táto variabilná konštrukcia môže mať dĺžku od päť do päťdesiat metrov. Doteraz sa totiž podujatia, ktoré sa odohrávali v nepriaznivom počasí, organizovali pomerne ťažko. Veľkú sálu Lamač nemá, preto sa doposiaľ musel zvoliť kompromis v podobe menších stanov, ktoré však neboli esteticky ideálnym riešením.

Práve tento obrovský stan dokázal prestrešiť hornú časť námestia a stal sa tak akýmsi predĺžením foyer kina, ktoré slúžilo ako zázemie a poskytovalo verejnú toaletu.

Barbora Liptáková: „Keby zo škôlky odišli učiteľky nad 65 rokov, zostala by nám polovica“

ROZHOVOR

Barbora Liptáková je riaditeľka la-mačskej materskej školy. „Tento školský rok sme kapacitne zvládli veľmi dobre. Prijali sme všetky deti, ktoré do decembra 2019 dovŕšia tri roky. To je úspech. Boli by sme radi, ak by sa uvoľnili ešte nejaké miesta a mohli by sme prijať aj deti, ktoré dovŕšia tri roky po januári 2020,“ hovorí v rozhovore pre Lamačan.

Tento školský rok ste mohli prijať menej detí. Prečo?

Zákon určuje maximálny počet detí v materskej škole a v nevyhnutných prípadoch povoľuje navýšiť počet o tri deti na triedu. Materská škola potrebuje pri navýšení počtu detí súhlas aj od Regionálneho úradu verejného zdravotníctva. Tento rok vyhodnotili pracovníčky úradu (pretože sa zmenilo personálne obsadenie) situáciu tak, že s prihliadnutím na metre štvorcové, ktorými disponujú triedy a ich príslušenstvo, môžeme prijať menej detí ako doteraz. Na druhej strane panie učiteľky tento krok vítajú, pretože pri menšom počte je práca s deťmi efektívnejšia. Na porovnanie v súkromných materských školách má učiteľka do 15 detí, u nás je to 21 trojročných detí na jednu učiteľku.

V škôlke zostáva každý rok čoraz viac predškôlkov, čo v minulosti nebývalo. Prečo je to tak?

Každý rok sledujeme, že sa zvyšuje počet detí, ktoré ešte nie sú zrelé na primárne vzdelávanie. Má to viaceré roviny. Na jednej strane má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby každý rok viac detí. Na strane druhej rodičia, možno

z dôvodu pracovného vyťaženia, nemajú toľko času venovať sa svojim deťom. Sú dlho v práci, venujú sa viacerým deťom, domácnosti a neostáva im už čas špeciálne sa venovať dieťaťu, ktoré to potrebuje.

Takže chyba rodičov?

Tak by som to nepovedala, skôr je to o súčasnom nastavení spoločnosti. Väčšina rodín má zabezpečené bývanie prostredníctvom hypoték, na ktoré treba zarobiť. Rodičia sú viac pracovne vyťaženi a unavení. Situácii nepomáhajú ani mobily a tablety, ktoré sa tešia aj veľkej obľube malých detí. Výskumy jednoznačne ukazujú, že hoci je dieťa v digitálnych technológiách výrazne popredu, iné oblasti detského mozgu sú potláčané. Práve z tohto dôvodu je potrebné venovať väčšiu pozornosť „obyčajným“ veciam okolo nás ako napríklad íst do prírody, čítať deťom knihy, rozprávať sa s nimi, čo cez deň prežili a pod. Súčasnú deti síce vedú perfektne ovládať mobil, tablet, ale bežné veci sú odsunuté kdesi bokom.

Vy už máte možnosť vidieť novú generáciu. Prichádzajú do škôlky deti, ktoré rodičia postavili na piedestál, sú zamerané na seba, či nie sú schopné fungovať v kolektíve? Viete to v škôlke napraviť?

Áno, stretávame sa s tým čoraz častejšie. Rodičia sa snažia v deťoch už od útleho detstva budovať sebavedomie, čo je v poriadku, pokiaľ sa neprekročia určité hranice. Dieťa potom prichádza do kolektívu, kde sú nastavené určité pravidlá, ktoré sa musia dodržiavať a nie je schopné sa týmto pravidlám prispôbiť. Každá trieda v materskej škole používa tzv. „pravidlá triedy“. Ide o súbor animovaných pravidiel, ktoré musia deti v triedach dodržiavať, napr. keď hovorí druhý, neskáčem mu do reči, všetci sme kamaráti a neublížujeme si, upraceme si po sebe, a pod. Ak dieťa poruší niektoré z pravidiel, je vyzvaný k tomu, aby ukázalo, ktoré pravidlo bolo porušené a čo vie urobiť pre to, aby sa to už viac nestalo. Takýmto spôsobom sa snažíme dať deťom spätnú väzbu a viesť ich k spoločenským pravidlám, ktoré je potrebné dodržiavať.

Zaregistrovali ste už i v takomto útlom veku nejakú formu šikany či agresívneho správania?

Šikanu v pravom slova zmysle, našťastie, nie. Objavujú sa však u detí, teda hlavne u chlapcov prvky agresívneho správania, ktoré väčšinou pramenia z bojových hier, ktoré sa veľmi často hrajú a niekedy je potrebné usmernenie učiteľiek.

Aktuálnym a pretrvávajúcim problémom je nedostatok pedagogických pracovníkov. Aj vy máte veľa učiteľiek v dôchodkovom veku a mladí neprichádzajú. Ako to vyriešiť?

V máji vstúpil do platnosti nový zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch, ktorý ukladá riaditeľom povinnosť dať výpoveď z pracovného pomeru všetkým pedagogickým zamestnancom, ktorí dovŕšili 65 rokov. Riaditeľ môže, ak to vyžaduje momentálna situácia, predĺžiť týmto zamestnancom pracovnú zmluvu, ale len na dobu určitú. Táto situácia vznikla z potreby omladiť pedagogický kolektív. Problém je však ten, že mladých učiteľov, ktorí majú seriózny záujem o vykonávanie pedagogického povolania, je málo. Som veľmi vďačná našim učiteľkám – dôchodkyniam, za ich dlhoročné skúsenosti, za ich entuziazmus a vitalitu. Ak by nastala v našej materskej škole situácia, že by sa dôchodkyne rozhodli odísť, ostala by nám iba polovica pedagogických zamestnancov.

Akými benefitmi sa snažíte pritiahnúť mladé učiteľky? Sú v hre aj nájomné byty?

Takéto benefity sme zatiaľ nemali možnosť poskytnúť, ale miestny úrad otvoril debatu o nájomných bytoch, ktoré sa v budúcnosti plánujú postaviť práve na takéto účely.

Zápis do škôlky býva v posledný marec týždeň, väčšinou v pondelok a v utorok. Presný dátum určí zriaďovateľ a býva zverejnený na výveskách mestskej časti ako aj na adrese www.dietkykviety.sk. Prihlášku si môžu podať všetci rodičia, ktorí majú záujem v budúcom školskom roku umiestniť svoje dieťa do materskej školy. Týka sa to rodičov, ktorých dieťa dovŕši v školskom roku 2020/2021 tri roky.

TEXT A FOTO MARÍNA GORGHETTO

Parkour naozaj pre všetkých

ŠPORT

Poznáte tých skákajúcich chlapcov a mužov, čo prirodzene prekonávajú prekážky na uliciach a sídliskách? To ich naučil parkour, nová športová aktivita pre deti a mládež, ktorá je od roku 2017 aj v Lamači.

Parkour škola vznikla s cieľom sprístupniť parkour všetkým bez obmedzení a šíriť myšlienky, ktoré so sebou táto disciplína nesie. To sú najmä hodnoty ako pokora, súdržnosť, rešpektovanie samého seba, druhých a prostredia, v ktorom sa pohybujeme. Tieto myšlienky zdieľame s ľuďmi skrz naše aktivity, vďaka čomu máme možnosť ukázať im iný uhol pohľadu na svet. Pohľad, keď sme všetci ako rodina, ktorá si navzájom pomáha a podporuje sa. A to je náš hlavný cieľ. Vytvoríť prostredie, kde budú všetci vítaní a rešpektovaní. Parkour je nesúťažná disciplína bez rivality. Jediným súperom sme vždy len my sami. Formou tréningu posúvame svoje fyzické a psychické limity, dostávame sa mimo komfortnej zóny, čím budujeme svoje zdravé sebedovetie. Učí nás to trpezlivosti, poctivej príprave a hlavne radosti z pohybu. V neposlednom rade dostávame možnosť pomôcť sebe alebo druhým ľuďom v akejkoľvek kritickej situácii. To je gro parkouru, ktoré vystihuje motto: **„Byť silný, aby si bol užitočný“.**

Naše prvé krôčiky sa začali v roku 2017 práve tu v Lamači v základnej škole. Otvorili sme prvý kurz, ktorý navštevovalo 14 detí. Nesmierne sme sa tešili a ani sme nečakali, že za dva roky činnosti sa rozrastieme na viac ako 170 členov a náš tím bude tvoriť 7 trénerov. Aktuálne pôsobíme v Športovej hale Lamač, kde sme vybudovali unikátne podmienky na parkour. Máme mäkkú zónu, v ktorej sa môžu žiaci bezpečne naučiť skákať na mäkkých prekážkach a žinenkách, čím získajú istotu v danom pohybe. Druhú časť tvorí tvrdá zóna s parkourovými debnami a stenami. Sme hrdí, že sa nám podarilo vybudovať prvý priestor tohto druhu v Bratislave. Aktuálne trénujeme každý pracovný deň približne od 15. až do 20:30 v závislosti od rozvrhu kurzov, prípadne individuálnych tréningov.

gov. Celý rozvrh si viete pozrieť na www.parkourskola.sk.

Parkour je tu naozaj pre všetkých, a tým sa riadime aj my. Netreba naň žiadne predpoklady, pretože je to zakorenené hlboko v každom z nás. Už od detstva je pre nás prirodzené všade liezť, skákať a skúmať. Našich žiakov učíme prekonávať prekážky čo najbezpečnej-

ším a najefektívnejším spôsobom s prihliadnutím na individuálnosť každého jednotlivca. Navyše oproti tréningu osamote, sú pod dohľadom skúsených trénerov, ktorí ich vedú krôčik po krôčiku k svojim cieľom. Aktuálne vedíme kurzy skoro pre všetkých.

Začínáme s najmenšími parkourčatami (5 až 8 rokov), ktorým otvárame dvere do sveta pohybu práve formou hry a všeobecnej prípravy, tak ako je to pre ne prirodzené. Ďalej máme parkour začiatočníkov (8 až 14 rokov), ktorí sa učia na tréningoch konkrétne parkourové techniky a budujeme u nich

silný fyzický základ. Pri mierne pokročilých a pokročilých (9 až 16 rokov) žiakoch staviame na vybudovaných základoch a venujeme sa obťažnejším prvkom a akrobacii. Vedíme aj kurz pre dospelých, ktorý sa zameriava na prirodzený pohyb, základy parkouru, vybudovanie kondície a kompenzáciu sedavého spôsobu života. V skratke, vraciame sa nimi do detských čias a spoločne sa tešíme z pohybu. Taktiež ako prví v Bratislave vedíme kurzy trickingu pre deti a dospelých. Táto disciplína je spojenie bojových umení, kopov, akrobacie, gymnastiky a jej cieľom je vykonať čo najpôsobivejšie zostavy pohybov.

Ponúkame aj kondičný tréning pre širokú verejnosť s cieľom rozvoja sily, mobility a zdravého tela. Našou snahou je budovať

komunitu skvelých ľudí okolo nás. A to nie len tých, ktorí chodia na tréningy, ale aj ľudí z celého Slovenska. Preto robíme viackrát do roka podujatia pre všetkých, aby sme sa stretli, zatreňovali a budovali jednu krásnu rodinku. Sme nesmierne vďační za všetkých, s ktorými sa spojili naše cesty a veríme, že ešte veľa takých úžasných ľudí príde do nášho parkourového života!

Ak máte záujem o nejaký náš kurz, ešte je zopár voľných miest. Stačí si pozrieť náš web, alebo nám napísať nám na info@parkourskola.sk.

Lukáš Hollý

Fotomaratón pozná víťazov

AKCIE V LAMAČI

Čo majú spoločné rodiny z Rodiného centra Obláčik a členovia Jednoty dôchodcov Slovenska v Lamači? Nielen ich spoločné sídlo v priestoroch budovy na Heyrovského 2, ale už aj 4. ročník úspešnej fotosúťaže pre všetky vekové kategórie Lamačský fotomaratón.

Lamačský fotoklub, ktorý pôsobí pri JDS Lamač má vyše 30 členov a pripravuje pre svojich členov rôzne aktivity. „Nad nejakou súťažou pre našich členov sme rozmýšľali už dlhšie, a preto nás veľmi potešila iniciatíva Obláčika pred štyrmi rokmi vyhlásiť spoločnú súťaž,“ hovorí Anton Kvasnička z fotoklubu JDS. „Hľadali sme niečo, čo spojí všetky vekové kategórie, a to nielen v našom RC Obláčik, ale aj s JDS,“ objasňuje Zuzana Brnoliaková. „A tak sme v roku 2016 prvý raz v Lamači vyhlásili fotomaratón.“

Do tohtoročného sa mohli súťažiaci prihlasovať počas Rozálskych hodov a svoje diela museli zaslať najneskôr do 15. septembra. „Za hlavné ciele projektu 4. ročníka považujeme prepájanie všetkých generácií, spájanie ľudí s rovnakými záľubami, výchovu k lokálpatriotizmu, utváranie silnej komunity a pocitu spolupatričnosti,“ dodala Z. Brnoliaková. V tomto ročníku boli vyhlásené tri témy – Moje obľúbené v Lamači, Čierna a biela a Hra. Každý súťažiaci musel poslať fotografiu z každej témy a nebolo dôležité, či odfoťil fotoaparátom alebo mobilom. Súťažilo sa v 4 kategóriách – deti do 10 rokov, mládež do 25 rokov, dospelí do 55 rokov a seniori. Projekt finančne podporila Nadácia ZSE.

„Sme radi, že každý rok pribúdajú noví súťažiaci. V niektorých prípadoch súťaží naozaj celá rodina: napríklad Petrikovci: prihlásili sa otec, mama a syn. Máme aj prípady, že fotili mama a jej deti či babka

a vnuk,“ dopĺňa Z. Brnoliaková. Tento rok víťazov vyberala 5-členná porota, v ktorej je každý rok aj odborník – profesionálny fotograf. V tomto ročníku to bol Anton Sládek, okrem neho za fotoklub Anton Kvasnička, za JDS Štefan Bukšár, za Obláčik Zuzana Brnoliaková a za MÚ Lamač, ktorý poskytuje miesto na výstavu fotografií Mária Šimončičová. Fotografie si môžete pozrieť až do konca tohto roka v priestoroch lamačského kina.

Tento rok spolu súťažilo 45 fotografov, 25 žien a 20 mužov, najviac v kategórii deti, kde sa ich zapojilo 12. Najmladší účastník mal päť rokov a najstarší okolo sedemdesiat.

Výsledky:

Kategória – Deti	Kategória A – Mládež
1. Matej Cvik	1. Matúš Tóth
2. Romana Neumeisterová	2. Dominik Šalgovič
3. Filip Brnoliak	3. Mária Gymská
Kategória B – Dospelí	Kategória C – Seniori
1. Jana Šalgovičová	1. Daniela Matichová
2. Katarína Cviková	2. Ida Matejovičová
3. Marcel Petrik	3. Terézia Kvasničková

členkou fotoklubu pri JDS a som vďačná pánovi Kvasničkovi, že ma k foteniu motivoval,“ hovorí víťazka. „Tento rok bola pre mňa najťažšia téma Najobľúbenejšie v Lamači, je toho veľa a ťažko sa mi vyberalo. Nakoniec zvíťazila fontána na námestí. Som rada, že sa tento rok zapojil aj môj vnuk a hoci v Lamači nebýva, chodíme veľa spolu fotiť, najmä prírodu.“

Matúš fotí tiež fotoaparátom ako babka a do súťaže sa zapojil prvý raz. „Fotenie ma baví, venujem sa mu už dva roky. Ako obľúbenú hru som odfoťil šachové figúrky a obľúbenou v Lamači je pre mňa vrba pri školskom ihrisku. Z víťazstva sa teším

Matúš Šalgovič preberá cenu

Zaujalo nás, že víťazom v kategórii mládeže bol 11-ročný Matúš Tóth, ktorého k fotografovaniu dovedla babička Daniela Matichová. Tá sa stala víťazkou fotomaratónu už druhý raz, minulý rok obsadila 2. miesto. „Amatérska fotografia je môj koníček, som

a budem fotiť ďalej,“ povedal po prebratí ceny.

Okrem víťazov hlavných kategórií dostalo z rúk starostu MČ BA-Lamač Lukáša Baňackého čestné uznanie aj ďalších 9 detí, ktoré sa zapojili do tejto kategórie. Fotoklub pri JDS sa stretáva raz do mesiaca (vždy posledný štvrtok v mesiaci, po 18. hodine, v klubovni na Heyrovského ulici 2) a privíta vo svojich radoch aj ďalších členov, vek nerozhoduje.

Katarína Lepiešová

Participatívny rozpočet podporil dva projekty

SAMOSPRÁVA

V tomto roku boli po prvý raz vyčlenené prostriedky z rozpočtu našej mestskej časti na participatívne občianske projekty. Žiadať mohol každý Lamačan či organizácia pôsobiaca na našom území. Cieľom bola možnosť získať financie na kultúrne alebo športové podujatie, na úpravu verejného priestoru – zelene, parkov, ihrísk alebo okolia svojej bytovky. Pilotný projekt tak ponúkol možnosť vyjadriť záujem a angažovanosť v prospech nás všetkých. Limit dotácie bol 2000 eur na projekt.

Podmienky úspešne splnili dva projekty. Jeden z nich podalo Rodinné centrum Obláčik pod názvom

Kto sa hrá – nehnevá

Ukrýva sa pod ním revitalizácia detského ihriska na Heyrovského ulici, miesta pre stretnutia troch generácií: detí, rodičov a starých rodičov, ktorým záleží na zmysluplnom a aktívnom využití voľného času. „Ihrisko je hojne navštevované, avšak jeho hracie prvky sú už značne opotrebované, a preto by sme ich radi osviežili novými nátermi. Obnovu potrebujú lavičky, detské prevažovačky, múriky, betónové kruhy a tiež stena s maľbou. V areáli ihriska sú aj dve strunové hojdačky, ktoré sú už za zenitom používania, a teda predstavujú potenciálne riziko úrazu, tie by sme radi vymenili za nové,“ vysvetľuje členka Obláčika Zuzana Brnolia-

ková. Ihrisko by si revitalizovali rodičia s deťmi a starými rodičmi formou brigády. Súčasťou projektu sa tak stane dôraz na medzigeneračný dialóg, učenie sa vzájomnej úcte a rešpektu. Rodinné centrum získalo z participatívneho rozpočtu 1950 eur.

Komunitné kompostéry na Heyrovského

Druhým úspešným projektom je Komunitné kompostovisko na Heyrovského, ktorého žiadateľkou je za komunitu štrnástich rodín Elena Gemzová. Vybudovanie takéhoto kompostoviska má za cieľ znížiť množstvo komunálneho odpadu, ktorý v súčasnosti končí v spaľovni. Sprievodným bene-

fitom je vzájomné spoznávanie susedov a postupné upevňovanie vzťahov v komunite, ktorá sa medzi kompostujúcimi utvorí. Toto kompostovisko nájdete na dolnom konci Heyrovského ulice, pri venčovníku v tóni stromov. Zapojené rodiny si miesto samy upravia, zmontujú kompostéry a budú sa stretávať na pravidelných brigádach.

Prístup ku kompostérom budú mať však len členovia kompostovacej komunity, ktorí budú vopred inštruovaní, čo do nich patrí a čo nie. Kompostéry budú uzamykateľné a ochránené voči prístupu hlodavcov či iných zvierat. Ich voľné sprístupnenie verejnosti sa totiž už na viacerých miestach neosvedčilo. Bolo zaznamenané ich poškodzovanie či zámerné vhadzovanie nevhodného odpadu. „Musíme zabrániť tomu, aby s bioodpadom manipulovali nevyškolené osoby. Potrebovali sme súhlas z magistrátu a získali sme ho, bola to podmienka získania dotácie,“ zdôrazňuje Elena Gemzová. Susedské kompostovisko získalo dotáciu vo výške 271 eur, z ktorej sa kúpia dva zelené kompostéry a potrebné príslušenstvo.

V Lamači to bude už v poradí tretie komunitné kompostovisko, čo je pre našu malú mestskú časť veľmi slušné číslo a počet našich obyvateľov, ktorí sa chcú zapájať do komunitného kompostovania stále rastie.

Marína Gorghetto

Priestor v budove kúpaliska na prenájom

Správa telovýchovných a rekreačných zariadení sa po rokoch opäť pokúša prenajať prázdny priestor v budove kúpaliska Lamač. Na októbrovom rokovaní mestského zastupiteľstva bolo schválené vyhlásenie verejnej obchodnej súťaže na prenájom časti budovy. Priestory sú síce skolaudované ako kancelárske, no pôvodným zámerom pri stavbe budovy bola gastro prevádzka či obchod. Preto sa ráta aj s možnosťou zmeny účelu prevádzky. Ponuky bude možné predkladať od 15. 11. do 29. 11. 2019, záujemcom bude umožnená aj obhliadka priestorov.

Aj keď o priestory dlhé roky záujem nebol, je nádej, že sa záujemci nájdu a že medzi ponukami budú aj také, ktoré do

lokality prinesú nejaký druh spštenia služieb. „Po diskusiách, ktoré sme mali, je samospráva otvorená aj možnosti prenajatia priestorov pre všeobecne prospešný účel za menej komerčných podmienok“, povedal po zastupiteľstve Igor Polakovič, mestský poslanec za Lamač a dodal, že je potrebné dbať na to, aby

nájomca neúmerne dopravne nezaťažoval danú oblasť, a to vrátane statickej dopravy. Podmienky súťaže budú zverejnené na www.starz.sk. **mú**

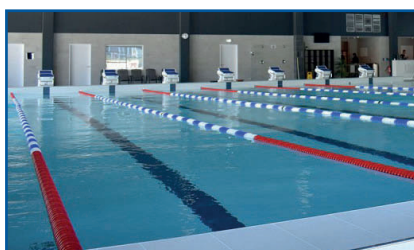

Tradičnej Šarkaniáde, ktorú každoročne organizuje Rodinné centrum Obláčik v októbri počasie prialo. Po rozpačitom začiatku sa dvíhol pomerne silný vietor a bežecký ovál sa zaplnil desiatkami nadšených rodín, ktoré vo veľkom púšťali šarkany. Túto aktivitu si užili predovšetkým akční oteckovia, ktorí sa nemienili nechať zahabiť a neúnavne sa pokúšali chytiť ten správny vietor. Malí účastníci dostali špeciálne keksíkové medaily a tí veľkí teplý čaj, kávu a domáce koláče. (mag)

Plaváreň na Boroch otvorená od septembra

V obchodnom centre Bory Mall otvorili samostatný bazénový komplex, ktorý sa stal súčasťou fitness centra. Komplexu dominuje 25-metrový plavecký bazén s 8 plaveckými dráhami a celý je umiestnený v novej budove, ktorá bola predtým určená na obchodné centrum. Plavecký bazén je postavený podľa štandardov Medzinárodnej plaveckej

asociácie FINA, spĺňa všetky najmodernejšie kritériá a môžu sa v ňom organizovať plavecké preteky a súťaže. Okrem veľkého plaveckého bazéna s kompletným zázemím

obsahuje aj relaxačný bazén so sedením a wellness centrum s fínskou aj parnou saunou, ľadovým vedrom a relaxačným zázemím. Centrum umožňuje návštevníkom 1,5 hodinové jednorazové vstupy v hodnote 7 eur, pre deti do 5 rokov za 4 eurá, alebo celodenné vstupy a tiež 5-10 vstupové karty v hodnote 23,75 lebo 38 eur, ktoré sú v platnosti 3 mesiace po aktivácii. Bazén ponúka aj plavecké kurzy pre deti aj dospelých. Otváracie hodiny sú pondelok – piatok: 10.00 – 21.00 h, sobota – nedeľa: 09.00 – 21.00 h. *kl*

Stretnutie s husľovou virtuózkou

Predpokladalo by sa, že počúvať husľový koncert si vyžaduje určité hudobné vzdelanie. Nevieť kolkí z nás takéto vzdelanie mali, no na stretnutí s husľovou virtuózkou Vierou Podhradskou 3. októbra 2019 v Domove seniorov Lamač, sa na všetkých tvárach sa

odzrkadľovalo nadšenie. Hudobné matiné prebehlo v dvoch častiach.

Prvou časťou sprevádzala pani Podhradskú na klavíri Ing. Lattová, v druhej časti na tento nástroj hral Ing. Hanus. Jedálňou zazneli skladby Haydna, Beethovena, Mozarta, Hummela a iných majstrov. Prvá skladba, Ave Maria, bola venovaná práve zosnulému majstrovi Karolovi Gottovi. *Dana Kurillová*

Rodinné centrum Obláčik – program na november

PONDELOK

■ 09.30 – 11.00 **Voľná herňa + záhrada – od 1 r. do 3 r.**, bez prihlasovania, dobrovoľný príspevok ■ 16.00 – 18.00

Hocus Lotus nemčina – deti od 3 do 10 r., KURZ

■ 18.30 – 20.00 **Orientálne tance dospelí**

UTOROK

■ 10.00 – 10.45 **Výtvarniček – od 1,5 r do 3,5r. KURZ**

STREDA

■ 09.00 – 11.45 **Folklórik – deti od 1,5 do 3 r., KURZ**

■ 18.00 - 19.30 **Cvičenie senioriek**

ŠTVRTOK

■ 9.30 – 11.00 **Bábätkovo – deti do 1,5 roka** Bez prihlasovania, dobrovoľný príspevok

■ 9.30 – 11.00 **Masáže dojčiat (malá herňa)**

■ 17.00 -- 18.00 **Hejného matematika 3 - 6 r.**

■ 18.00 - -18.55 **Aromaterapia pre deti KURZ**

■ 19.00 – 20.00 **Zumba + posilňovanie pre dospelých**, panisova.martina@azet.sk

PIATOK

■ 09.30 – 11.30 **Voľná herňa + záhrada – od 1 r. do 3 r., bez prihlasovania, dobrovoľný príspevok**

PODUJATIA

■ ŠTVRTOK 7. 11., 9.30 – 11.00 h - **Podporná skupina dojčenia** - Bez prihlasovania, príspevok 2 eurá.

■ PIATOK 8. 11., 16.30 – 18.30 h - **Play Time! Herňa a záhrada nielen pre škôlkarov** – vyskúšajte nové hračky: domček, prasiatko Peppu, autička a eduhračky. *Bez prihlasovania.*

■ SOBOTA 9. 11., 9.00 – 11.30 h - **Jesenná burza v kine Lamač.** Obmedzený počet: 20 predajcov. Predávajú sa len použité veci: oblečenie, hračky, knihy, atď. Dobrovoľný príspevok 1 euro. Prihlasovanie cez info@oblacik.sk

■ PIATOK 22. 11., 16.30 – 18.30 h - **Swap – Výmena kníh** – Prineste knihy, ktoré už nechcete a odnesť si zaujímavé použité knihy. Počet kníh je obmedzený na 10 kníh na osobu. *Bez prihlasovania.*

■ STREDA 27. 11., 20.00 h - **Výroba adventných vencov** Miesto konania: Veľká herňa v Obláčiku.

■ PIATOK 29. 11. h, 9.30 --11.30 h, 18.30 – 20.30 h - **Montessori doma** – základy montessori pedagogiky a cvičenia praktického života. Prihlasovanie: lumarcinekova@gmail.com

Zmena programu vyhradená

YIT

Nová etapa NUPPU
v predaji.
Objavte mestský
život po novom.

yit.sk

Pizza Carla®

Tesco Galéria Lamač
BRATISLAVA - LAMAC
OBCHODNÉ CENTRUM

...viac ako len pizza!

Volajte zdarma – 0800 10 20 30

Denne 10.00 – 22.00

Online objednávky – www.pizzacarla.sk

2 + 1 pizza za 1€ • Donáška do domu • Dôvoz aj ZDARMA • Krabice ZDARMA

JESENNÉ UPRATOVANIE 2019 - Harmonogram pristavenia veľkokapacitných kontajnerov

Dodanie	deň	Odber	deň	Miesto pristavenia
4. 11. 2019	Pondelok	6. 11. 2019	Streda	Segnáre (otočka MHD)
4. 11. 2019	Pondelok	6. 11. 2019	Streda	Cesta na Klanec 67
4. 11. 2019	Pondelok	6. 11. 2019	Streda	Cesta na Klanec (križovatka Zhorínska dom č. 7 (20))
6. 11. 2019	Streda	8. 11. 2019	Piatok	Pod Zečákom 51
6. 11. 2019	Streda	8. 11. 2019	Piatok	Skerličova/Kunerádska
6. 11. 2019	Streda	8. 11. 2019	Piatok	Bakošova 4
8. 11. 2019	Piatok	11. 11. 2019	Pondelok	Na Barine 19
8. 11. 2019	Piatok	11. 11. 2019	Pondelok	Bakošova 44
8. 11. 2019	Piatok	11. 11. 2019	Pondelok	Zelenohorská 5
11. 11. 2019	Pondelok	13. 11. 2019	Streda	Studenohorská 17 (križovatka)
11. 11. 2019	Pondelok	13. 11. 2019	Streda	Studenohorská 20 - kotolňa
11. 11. 2019	Pondelok	13. 11. 2019	Streda	Studenohorská 91
13. 11. 2019	Streda	15. 11. 2019	Piatok	Heyrovského 10
13. 11. 2019	Streda	15. 11. 2019	Piatok	Heyrovského 13
13. 11. 2019	Streda	15. 11. 2019	Piatok	Stanekova/Havelkova (križovatka)
15. 11. 2019	Piatok	18. 11. 2019	Pondelok	Cesta na Klanec (Klanec lúka)

Križovka na chvíľe pohody

Autor: SANA	lahodný nápoj	platidlo v Macau	3	ruský režisér	Pomôcky: kloset kopt, Lapa raro, Alov	predložka (preč)	výkon futbalistu	Pomôcky: Alessi Loria Marais	francúzsky herec (Jean)	záchod (čes.)	&	kryha, po česky	Obchodná akadémia	1	stará strieborná minca					
časť atlasu					všetko v poriadku (z angl.)			mestská knížnica 2			sadza (zastar.)									
krajec chleba					citovo vzrušil mesto v Grécku						vzácný (esper.) solmizačná slabika									
udrel nohou						heslo (kniž.) EČV Nitra							Európska liga írska rep. armáda							
&	lekár liečiaci alopaticky	muž. meno (8. 7.) väčšie lite- rárne diela					znova tal. rene- sančný architekt					choď, po rusky post scriptum								
sme, ste, sú, po angl.				vyrába nite inventárne číslo							prsia, po česky									
taliansky ekonóm						plochá časť rastliny ľad, po česky					rakúsky prozaik									
trocha namoč					cestuj lietadlom povrchová baňa				čistiaci prostriedok	Dve kostry sa idú povoziť na motorke a jedna vraví: – Počkaj chvíľu. O chvíľu sa vráti aj s náhrobným kameňom. – Čo to má znamenať? – pýta sa druhá. – Mesto je plné policajtov, nebudeme tajnička .										
okrasný vták			lesbická žena (hovor.) pascal (zn.)																	
Antonov (skr.)			podsievanie																	
osobné zámeno			amerícium (zn.)			lžabela (domác.)														

Pozvánky

AKCIE

Pozvánky MČ BA-Lamač

- **4. až 10. 11. 2019** – Výstava tekvičiek – Malokarpatské nám.
- **8. 11. 2019 o 17.00 h** – Svetlušky – lampiónový sprievod - Malokar. nám. pred kinom Lamač
- **9. 11. 2019 od 9,00 do 12.00 h** – Jesenná burza – kino Lamač
- 10. 11. 2019 o 11,00 h – Divadielko pre deti – Gašparko a drak – kino Lamač
- **14. 11. 2019 o 18.30 h** – Lamačská beseda – hosť: odborníčka na závislosti, psychiatrička Zuzana Šalingová – zasadačka kina Lamač
- **5. 12. 2019 o 18.30 h** – Lamačská beseda – hosť: František Mikloško – zasadačka kina Lamač
- **6. 12. 2019 od 17,00 h** – Vianoce na námestí – Malokarpatské nám.

Program JDS BA-Lamač

- **6. 11. 2019, 14.00 h** – téma: „Návšteva Peru“ – prednáša Vladimír Končok
- **13. 11. 2019, 14.00 h** – voľný program – posedenie v klube pri káve
- **20. 11. 2019, 14.00 h** – téma: „Dôchodky v roku 2020“ – prednáša Ing. Tarnovský
- **27. 11. 2019, 14.00 h** – Stretnutie členov v Spoločenskom centre na Malokarpatskom námestí, téma: „Ukrajina, Lvov“ – prednáša Ing. M. Ambrušová

Program kina

- **3. 11., 18.00 h - VOLANIE** - Cesta viery nie je len výsadou vyvolených. Trojportrét mníchov o ľudskom premenení. SR 70 minút, jazyková verzia- rusky a ukrajinsky so slovenskými titulkami, 3 €
- **10. 11., 15.30 h - MIA A VEĽKÝ LEV** - Rodinný film o tom, že priateľstvo nie je iba slovo, ale záväzok a skutočné dobrodružstvo., Fr., Nem. odporúčené od 7 rokov, 98 minút, 3€

- **10. 11., 18.00 h – SPITFIRE** - Dokument, imponantný, veľký príbeh o vízii, odhodlaní a odvahe, o lietadle, ktoré vzniklo zo súťaživosti v čase, keď sa blížila vojna, V.B. titulky, 99 minút, 3 €
- **17. 11., 15.30 h - VEĽKÝ ZLÝ LIŠIAK A INÉ PRÍBEHY** - Tri príbehy nezvyčajných zvieratiek na jednej farme. Predfilm ŠARKAN, Fr., Bel. 83 minút, dabing, 3 €
- **17. 11., 18.00 h - OSTRÝM NOŽOM** - Príbeh zavraždeného študenta, nefungujúceho súdnicstva a otca hľadajúceho pravdu a spravodlivosť, SR. MN 15, 89 minút, 3€
- **24. 11., 15.30 h - PRINC KRASOŇ** - Čo majú spoločné Snehulienka, Šípková Ruženka či Popoluška? Všetky sú zamilované do princa KRASOŇA. Rodinná animovaná komédia, Kanada, 90 minút, dabing, 3€
- **24. 11., 18.00 h - PORTRÉT ŽENY V PLAMEŇOCH** - Príbeh maliarky Marianne, ktorá je najatá namaľovať svadobný portrét. Z nevinného priateľstva sa však stáva niečo viac, Fr. MN 15, titulky, 119 minút, 3€

KLIENTSKÉ CENTRUM

Úradné hodiny

podateľňa, overovanie listín a podpisov, ohlasovňa pobytu, pokladňa, parkovanie, informácie

Pondelok	08:00 - 18:00
Utorok	08:00 - 14:30
Streda	08:00 - 18:00
Štvrtok	08:00 - 14:30
Piatok	08:00 - 14:30

MIESTNY ÚRAD A STAVEBNÝ ÚRAD

Konzultačné hodiny

poskytovanie konzultácií odbornými zamestnancami jednotlivých útvarov

Pondelok	08:00 - 12:00	13:00 - 18:00
Streda	08:00 - 12:00	13:00 - 18:00

Mestská časť Bratislava- Lamač

vyhlasuje výberové konanie na obsadenie funkcie riaditeľa/ky

Základnej školy, Malokarpatské námestie 1, 841 03 Bratislava s nástupom od 01. januára 2020
Písomné prihlášky spolu s požadovanými dokladmi je potrebné doručiť do podateľne Miestneho úradu MČ Bratislava – Lamač najneskôr do 20. novembra 2019 do 18:00 hod.
Presné inštrukcie o požadovaných kvalifikačných predpokladoch a podmienkach výberového konania možno nájsť na www.lamac.sk i na úradných tabuliach MČ.

Riadková inzercia

- Opravujem, upravujem odevy tel. č. 0902 717 517
- Ambulancia zubného lekárstva 0905 662 407 a implantológie 0919 421 601, Stromová 16, Kramáre prijíma nových pacientov.
- Doučujem angličtinu, slovenčinu. Deti aj dospelých, aj cez víkendy tel. č. 0905 222 966
- Vodoinštalácie a údržba – Ján Polák – tel. č. 0905 627 321
- Servis a opravy PC – Lamač AATUH.sk tel. číslo: 0915 720 730.
- Pozývame vás na prednášky aromaterapie pre deti do Rodinného centra Obláčik. Bližšie informácie a termíny na www.oblacik.sk

Lamačan magazín Mestskej časti Bratislava-Lamač

Adresa redakcie: MÚ Lamač, Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava, tel.: 64 78 00 65. **Redakčná rada:** Slavomíra Šubrtová (predsedníčka redakčnej rady), Stanislav Babic, Pavol Čech, Marína Gorghetto, Matúš Harmaňoš, Petronela Klačanská, Radoslav Olekšák, Veronika Hagovská, Martina Ondrišová, Michal Oláh. **Zodpovedná redaktorka:** Katarína Lepiešová **Plošnú a riadkovú inzerciu preberá:** Mária Šimončíková, simoncicova@lamac.sk, **vydáva:** Mestská časť Bratislava-Lamač, Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava, IČO 00 603 414, ISSN 1338-8959, **sadzba:** maclix s.r.o., **tlač:** Mire s.r.o. **náklad:** 4 000 ks, vytlačené na recyklovanom papieri, do tlače zadané: 29. 10. 2019, uzávierky č. 11/2019, redakčná 25. 10. 2019 a inzertná 28. 10. 2019, registračné č. EV 3654/09. Redakcia si vyhradzuje právo na neuverejnenie dodaných príspevkov, resp. ich skrátenie, opravu jazykových, gramatických a štylistických chýb. Nevyžiadane rukopisy a fotografie nevraciam. **NEPREDAJNÉ**